

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučėnka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstininė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

GLP-1 RECEPTORIŲ AGONISTŲ POVEIKIS PRIKLAUSOMYBEI NUO ALKOHOLIO: LITERATŪROS APŽVALGA

Autorius. Eva NAKTINYTĖ, V kursas.

Vadovas. Dr. Agnė ABRAITIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Vidaus ligų, šeimos medicinos ir onkologijos klinika, VUL SK Endokrinologijos centras.

Tikslas. Atlikti literatūros analizę ir apžvelgti klinikinių tyrimų, kuriuose vertintas GLP-1 RA poveikis alkoholio vartojimui, rezultatus.

Metodai. Literatūros paieška atlikta PubMed duomenų bazėje, naudojant raktažodžius „Glucagon-Like Peptide 1 Receptor Agonists“, „liraglutide“, „semaglutide“, „exenatide“, „dulaglutide“, „alcohol addiction“, „alcohol use disorder“. Paieškos kriterijus atitiko 59 publikacijos. Į literatūros analizę įtrauktos 7 publikacijos, atitinkančios šiuos atrankos kriterijus: publikacija anglų kalba, publikuota 2020-2025 m. laikotarpiu, atliktas tyrimas vertinant GLP-1 RA poveikį žmonių alkoholio vartojimui.

Rezultatai. Pastaruoju metu atliekama daug tyrimų, vertinančių GLP-1 RA poveikį alkoholio vartojimui. JAV atliktoje didelės apimties elektroninės medicininių duomenų bazės analizės rezultatai rodo, kad tarp žalingai alkoholį vartojančių asmenų, turinčių GLP-1 RA receptą, alkoholio intoksikacijos dažnis buvo 50% mažesnis, lyginant su neturinčiais (koreguotas sergamumo koeficientas 0.50; 95% PI 0.40-0.63). Taip pat nustatyta, kad po 12 savaičių gydymo dulaglutidu, tyrimo dalyviai vartojo 29 % mažiau alkoholio nei placebo grupė (santykinis efektas 0.71, 95% PI 0.52-0.97, $p=0,04$). Švedijos nacionalinio registro duomenimis semaglutidas ir liraglutidas susiję su mažesne hospitalizacijos dėl žalingo alkoholio vartojimo tikimybe. Taip pat lyginant GLP-1 RA ir DPP-4 inhibitorių poveikį alkoholio suvartojimui, buvo nustatytas reikšmingas AUDIT-C balų sumažėjimas asmenims, vartojantiems GLP-1 RA nei vartojantiems DPP-4 inhibitorius ar nevartojantiems nei vieno iš šių vaistų. Eksenatidas, lyginant su placebo, statistiškai reikšmingai sumažino fosfatidiletanolio koncentraciją kraujyje 26-tąją tyrimo savaitę ($-0.9\mu\text{mol/L}$, 95% PI -1.6 - -0.1 , $p=0.03$). Vis dėlto kai kurių tyrimų rezultatai nevienareikšmiai, pavyzdžiui, eksenatidas reikšmingai nesumažino alkoholio vartojimo dienų skaičiaus palyginus su kontroline grupe, nors jo vartojimas sukėlė reikšmingą alkoholio stimulų sukulto aktyvumo sumažėjimą smegenų srityse, susijusiose su priklausomybių vystymusi. Semaglutidas taip pat reikšmingai nesumažino bendro išgerto alkoholio kiekio per parą ar alkoholio vartojimo dienų skaičiaus, tačiau sumažino suvartojamą alkoholio kiekį per vieną periodą.

Išvados. Stebėjimo ir intervencinių tyrimų rezultatai rodo galimą GLP-1 RA naudą gydant priklausomybę nuo alkoholio, tačiau dėl nevienareikšmių tyrimų rezultatų būtini tolesni tyrinėjimai ir didesnės apimties intervenciniai tyrimai.

Raktažodžiai. GLP-1 receptorių agonistai; priklausomybė.